

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 8 korona.
 Félévre 4 korona.
 Negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 VÁKÁR L. könyvnyomda. (Gyűlős Gyula) Apafi-Mihály-u. 13.
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Külpolitika.

Az egész világ figyelme a magyar főváros felé irányul.

Mozgalmas napja van a nemzetközi politikának s az események ezuttal Budapestben játszódnak le, melyet a király jelenléte az ez idő szerinti legfontosabb politikai centrummá avat.

Oda érkezett a bolgár szobranje elnöke, Danev Stoján dr., a kinek fontos politikai misszióját tagadni, annál kisebb faradozás volna, mivel Danev dr. hosszabb politikai tárgyalást folytatott külügyminiszterünkkel s abban a kitüntetésben is részesült, hogy az uralkodó előtt magánkihallgatáson megjelenhessék.

Természetes, hogy a bolgár szobranje elnökének, Ferdinánd király bizalmasának missziója a dolgok jelenlegi stádiumában a nyilvánosság elé nem tartozik.

A magyar közvéleménynek azonban az az érzése, hogy a bolgár államférfi a békének óhaját szolgálatot tenni felfogásával s annyit mindenesetre meg lehet állapítani, hogy a közvélemény e felfogásával helyes nyomon jár, mert a tanácskozások azt a célt szolgálják, hogy a vitás kérdések az osztrák-magyar monarchia jogos érdekeinek figyelembevételével mellett nyerjenek kielégítést.

Jelenlét eseménye a külügyi politikának, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös a magyar fővárosba érkezett.

Az általános felfogás a fenséges ur budapesti útját szintén a külpolitikai helyzettel hozza összefüggésbe és valóban mi csodálni való sem volna abban ha a tények ezuttal az általános felfogást igazolnák. A trón várományosának a királlyal való megjelenését külpolitikai állásfoglalásunk döntő napjaiban csak természetesnek lehet találni.

Nemrégiben nyomatökös nyíla kozatokban jutott nyilvánosságra, hogy a trónörökös Berchtold gróf közös külügyminiszter felfogását mindenben helyesli. Ebből a közvélemény azt a meggyőződést meritheti, hogy a trón várományosa így annak a politikának erősítésére és támogatására érvényesíti befolyását, melynek alapelveit Berchtold gróf expezejában az egész magyar közvélemény helyeslése mellett kifejtette s a melytől — a mint ez egy legközelebbi nyilatkozatából kitűnik — még a belpolitikai kérdésekben élesen ellenzéki gróf Andrássy Gyula sem tagadhatja meg a jogosultságot.

Ez a politika abban foglalható össze, hogy a monarchia békét akar jogos érdekeinek kielégítésével.

A külpolitika mozgalmas napjai mindenféle kalandos híreket teremt, melyek az országban szerte rebbentek, s bizonyos nyugtalanító hatást keltek. Koronatanácsról, mozgósításról szóltak a hírek, melyek valódsága azonban nem nyert beigazolást.

A helyzet mérlege az, hogy a monarchia összes mérvadó tényezői a békét óhajtják, a béke fenntartása érdekében dolgoznak, s a legközelebbi jövőt az erre irányuló tárgyalások fogják kitölteni.

— **Ellenparlament...** Ha az ember nem tudja, hát kitalálhatja, hogy ezt csak a koalíció csinálhatta. Olyan hamisítatlan koalíciós jellege van a dolognak. Más nemzet soha meg nem érthető, más nyelven hasztalan igyekeznének kifejezni, hogy mit jelent ez a szó „koalíció” — a maga legtisztább, százszázalékos mivoltában. Van benne valami don-quistoteszerű, de a nemes spanyol lovag küzdelme mégis egészen más, — mert őt komoly hit és eszménység vezette. Ha olyan Don Quixotte képeznénk el, a ki maga jól tudja, hogy szótalmok ellen küzd, illetve nem is küzd, csak ámulja az embereket azzal, mintha küzdene: — már inkább közelítenék meg a „koalíciós” szót s jobban magyarázhatnák meg a világnak az „ellenparlament” tipikus koalíciós intézményét. De ez sem lenne elég. Még hozzá kéne tennünk, hogy van a dologban valami, a mi Potemkinre emlékeztet, — de sokkal kicsinyesebb, olesőbb rendezésű s nem csak a király, hanem a nép megtévesztésére is szolgál. El kéne mondanunk, hogy mi az a „nemzeti ellentállás”, — „harcos ellenzék”, — „nacionál követelés”, „tulipán”, leszerelés, kvótaemelés, anyagi és erkölcsi tönk, „ország állás”, sipoló és túlkötő hazafiság, mozi-hósködés stb. De hiába magyaráznók bármédig, a „koalíciós” szóban rejlt legmélyebb értelmét, hogy is magyarázhatnók meg idegennek ezt a szót a melyben együtt van a szemfényvesztés, ámitó virtuskodás, puffogó frázishósködés, pórias duhajság, százszínű elvtelenség és mindenekfölött a mérhetetlen éhség fogalma? S mindennek legtipikusabb vírága az „ellenparlament”, — a nagyzás és szemfényvesztés legmulatságosabb

hajtása. Valóba! évszázadok mulhának, míg a világon egy ily isteni komédia esik, — a tragikomikum ily remek megnyilatkozás, — a nagydíai cigányok történetén túlveő száználmasan vidám kutyakomédia. S ezt belépődij nélkül élvezhette ma s élvezheti ezuttal a magyar.

A hitelszövetkezeti adózás új rendje.

Irtá: Dr. Hantos Elemé orsz. képviselő, a Pénzügyminiszter Országos Egyesületének igazgatója.

„Modern állam privilegiumokat csak nagyon kivételesen osztogathat, kivételesen is csak akkor, ha nyilvánvalóan a köz hasznára vannak”. Ezt az igazságot idézte a hitelszövetkezeti vezetők emlékeztetőbe Antal Gábor református püspök abból az alkalomból, hogy eddigi adókedvezményeik biztosítására új központjukat megalkották. Szükség volt ez igazság ismételt hangsúlyozására, nehogy az a tévhit kapjon lábra, mintha maga a szövetkezeti forma, vagy maga a szövetkezeti működés elegendő alap az adókedvezményre, vagy illetékmentességre. Hiszen éppen hazánkban és különösen fővárosunkban egyetlen intézmény sem fajult el annyira, egyetlen eszme nem vetkőzött ki oly szembetűnően eredeti jellegéből, mint a szövetkezeti intézmény, a szövetkezeti eszme. Hiba volna azonban ebből az ellenkező következtetést levonni, hogy az állam semmiféle kedvezményt ne nyújtson a szövetkezeteknek, hiába volna a szövetkezetek adókedvezményében jogosultságot előny, magukban a szövetkezetekben illegitim versenytársakat látni.

A céljoknak megfelelő, hivatásukat kellően betöltő hitelszövetkezetek közérdeküket képviselnek s rászógnak az állam különös támogatására. Az állami támogatás legegyszerűbb és legtermészetesebb módja az adó csökkentése. A szövetkezetek legkedvezőbb elbánását pedig nemcsak a közérdek, hanem adópolitikai okok is indokolják. Az eredeti hivatásának elő szövetkezetnél ugyan is nincs meg az adóalap. A szövetkezeteknek önálló kereseti célja nincsen. Amikor az egyesek szövetkezetekbe tömörülnek, nem azért teszik, hogy a szövetkezet nyereségének előnyeiben részesüljenek, hanem azért, hogy a saját egyéni önálló gazdálkodásukat a kölcsönösség alapján előmozdítsák. A szövetkezeteknek tehát nem a saját kereseti célja. Célja, hogy tagjainak, rendszerint gyengébb társadalmi és gazdasági osztályokhoz tartozóknak érdekeit az együtteség és kölcsönösség erejével támogassa. A hitelszövetkezet is ehhez képest kereseti öncél nélküli való altruisztikus intézmény, amelynek hivatása, hogy tagjait olesó hitel nyújtásával támogassa.

A magyar törvényhozás a hitelszövetkeze-

tek ezen nemes hivatását korán felismerte és mindig méltányolta. A szövetkezetek ugyan általában véve üzleti adó alá tartozó vállalatok. De lényeges kedvezményekben részesülnek. Az alkotmányos élet helyreállítása után egyik első pénzügyi törvényünk az 1869. XLV. t.-c. bélyegmentességet biztosít az előlegezési és általában önszegélyezési társulatoknak, egy-leteknek és népbankoknak, ha üzletük a társulat tagjainak nyújtott előlegezésen túl más nyereségre és kereseti ágra nem terjed ki (5.§.) A szövetkezetek adómentességét az 1875. XXIV. t.-c. a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójáról állapítja meg.

E szerint „oly előlegezési és önszegélyező egy-letnek, melyek üzleti tőkéjüket csak tagjaiktól havonként 4, hetenként pedig 1 forintot meg nem haladó részletekben szedett törzsbetétekből gyűjtik és a melyeknél egy törzsbetét 50 frtnál nem nagyobb, ha kölcsönöket csak tagjaiknak adnak és üzletüket az egylet tagjainak adott előlegezésen túl más nyereségre vagy kereseti ágra nem terjesztik ki: az egyleti tagoknak kifizetett kamatösszegek a törzsbetétek 6 százalékának erejéig* a nyers jövedelemből levonhatók.

Napjában ez a hitelszövetkezetek adózás, illetve adómentesség kánónja mai napig. Az idők folyamán némely korlátozások elmaradtak, mások hozzáadattak, de az adókedvezmény mérve és előfeltételei lényegökben változatlanok.

Az 1880. évi LX. t.-c. módosította az alap-törvényt, mennyiben törölte azt a korlátozást, hogy egy-egy törzsbetét 50 forintnál több nem lehet. Kimondotta ellenben, hogy a szövetkezetek igazgatóknak, az igazgatóság tagjainak, valamint a tisztviselőknak jelenléti jegyért és jutalékok (tantiémek) fejében járó összegek a keresetadónak III. osztálya alá esnek.

A törvényes alaprendeletek korlátozásait részben enyhítette, részben egészen eljettette a közigazgatási bírósága, mely ismételt határozataiban a hitelszövetkezetek mellett döntött. Így a pénzügyi közigazgatási bíróság 32. számú döntvényében keresztül törte a törvény azon rendelkezését, hogy az adókedvez-

mény csak a saját tagjai tőkeerejére támaszkodó hitelszövetkezeteket illeti meg. Kimondotta ez a döntvény, hogy az adókedvezményre „azok a nyilvános számadásra kötelezett önszegélyező egyesületek is számot tarthatnak, melyek az egyleti tagok részére megszavazott, azonban a szükséges pénzügyi hiánya miatt sajátjukból nem folyósítható kölcsön erejéig, a segítségre szorult egyleti tagok részére más pénztintézeteknél váltói kötelezettséget vállalnak el oly módon, hogy ezért az illető egyleti tagoktól kezelési díjat is szednek, a váltónak kamatait az illető egyleti tag fizeti, magát a váltót azonban lejártakor az egyesület váltja be.“ A m. kir. közigazgatási bíróság 1901. évi 373. sz. határozatában még tovább ment, amikor elismerte, hogy az önszegélyező egyletek tagjaiktól takarékbetéteket is elfogadnak. Betetözte a bírósági jogfeljődést az 1902. évi 21. számú döntvény, amely szabadalvúbb felfogást juttatott kifejezésre a szövetkezetek által használható idegen tőkék tekintetében. A magas bíróság kimondotta, hogy a törvény korlátozó rendelkezéseinek nem lehet azt a szigorú értelmezést adni, hogy a tagok törzsbetétein kívül minden más tőkének felhasználása a kedvezmény elvesztésével jár. A törvény ily szigorú értelmezése ellenkezőnek éppen avval a céllal, melyet előmozdítani kíván a kisebb tőkék összegyűjtésével és gyümölcsötetésével, az egyleti tagok segélyezésével, de ellenkezőnek a szövetkezetek legfőbb rendeltetésével, hogy az egyesülés emelje a hitelképességet s tegye lehetővé a segélyezést. Az idézett döntvény ehhez képest kimondotta, hogy „idegen tőkének nem tekinthető, ha az egyletek a tagok törzsbetéteiből álló üzleti tőkéjükön kívül a tagok által beszovaltatott árukra vagy cikkekre vesznek fel bárhol előleget; továbbá, ha akár kölcsönképpen, akár egylet tagjai által kiállított s az egylet tulajdonában levő váltóknak leszámítolása mellett oly más hazai egyletitől vagy intézettől szerzik be üzleti tőkéjüket, amelylyel alapszabályaik értelmében szervezetszerű összeköttetésben állanak.“ A szervezetszerű összeköttetésnek az alapszabályokban kell kifejezésre jutnia az által, hogy a kölcsönző s hitelnyújtó intézet

kölcsönösen befolyást gyakorolnak az ügyek vezetésére, illetve ellenőrzésére.

Ezen jogállapot előzte meg az új adóreformot. Kedvezőbb elbírásban csupán a gazdasági és ipari szövetkezetek részesültek, amelyeknek az 1898. évi XXIII. t.-c. teljes adómentességet biztosított az esetre, ha az ott (53. §.) előírt feltételeknek megfelelnek. Ezt az adómentességet az 1909. évi adóreform érintetlenül hagyta.

Az önálló hitelszövetkezetek eddig élvezett adókedvezményét ellenben lényegesen csökkentette az új jövedelemadótörvény, amely a gazdasági és ipari szövetkezetek egész sorát mentesítette a szövetkezeti tevékenységükből eredő jövedelmük adója alól (1909. X. t.-c. 5. §. 7.), nem respektálja azonban azt a kedvezményt, amelyet az önálló hitelszövetkezetek eddig a társulati adó után járó általános jövedelmi pótdadó tekintetében is élveztek.

Az önálló hitelszövetkezeteknek jövedelemadó alá vonása az új adózási rend legvalóságosabb teherterele. A törvényhozás, mely, mint látni fogjuk, a törzsbetétek 6%-áig terjedő jövedelemnek a társulati adó alól való mentességét fentartotta, következetlen volt, a mikor ezt a mentességet a jövedelemadóra ki nem terjesztette. Mert a társulati adó alól kivétel nem egybe, mint a hitelszövetkezetek altruisztikus hivatásának elismerése. Az altruisztikus hivatás pedig feltételezi, hogy a szövetkezet kereseti öncél nélkül működjék, minden haszon, melyet teremt, a tagokat illesse, a jövedelemadó pedig a hasznát a tagoknak érje utól, a külföldi törvényhozások nemcsak az önszegélyező szövetkezeteket, hanem sokhelyütt, amint Ausztriában is, még a részv. társasági pénztintézeteket is, mentesítették a jövedelemadó alól. Az adóügyi elméletben pedig általánosan elfogadott tétel, hogy nyilvános számadásra kötelezett vállalatok s általában jogi személyekre csak hozzáadéki, kereseti, vagy vagyoni adó vehető ki és ha azok illyennel egyszer már terhelhetők, kiegészítő személyes jövedelemadóval nem sujtathók.

Az 1909. évi reform ezzel szemben kifejezetten (1909. X. t.-c. 1. §. 1. p.) jövedelemadó fizetésére kötelezi a szövetkezeteket. Amikor

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

A házi könyvvitel.

Ezt bizonyítani sem kell, hogy csak úgy lehet rendesen gazdálkodni — a házi gazdálkodást érve —, ha minden költséget pontosan bejegyzünk. Még aki, eleinte e kis fáradságot is restelte, később rájön, hogy a beíró könyv nélkül teljesen bele kell zavarodni a pénzügyekbe és néha oly gyorsan fogy a pénz, hogy az ember azt hihetné, hogy meglopták, vagy elvesztett egy összeget.

Van olyan eset is, a hol egy számlát másodsor mutatnak be, vagy egy cseléd nem emlékszik vissza a kapott előlegre és a teljes bért kéri... mind ezen esetekben itt van a döntő tanu, a beíró könyv, melyen dátum szerint el van könyvelve minden bevétel és kiadás.

A könyvnek a legnagyobb bece azonban, hogy valóságos utmutatót és tanácsadót nyernék benne, ha a régi főjegyzésekben lapozunk és különös alkalmaknál irányadót is találunk benne. Ha pl. vendégséget akarunk adni, megnezzük, hogy az előbbi alkalomnál mennyibe került a hal, a fagyalt, a pecsenye és eszerint osztjuk be a költségvetést. A kis külön „konyhakiadásai“ könyvből pedig meggyőződünk az élelmiszerek, cselédbérek stb. drágulásáról és jövedelmünk azóta nem növekedett, gondoskodunk, hogy a költségek melyik részéből kell a hiányzó előteremteni, megtakarítani. A hurcolkodási, utazási, nyaralási költségekre nézve is áttekintést nyerünk és a beosztásra nézve nagy hasznunkra válik a kis könyv.

A legtöbb háziasszony egy rendes könyvben jegyzi meg a hó elején a bevételt és sorjában naponként beírja az összes kiadást, aztán a hó végén ezeket összeadva, kivonja a bevételből és a megmaradt összeget — ha ugyan maradt? — félre teszi nagyobb kiadásokra, vagy esetleg kis tőkét gyűjt belőle. Nagyon tanácsos azonban a hó végén a különféle tételeket szétosztani egy-egy rubrikába: pl. konyha, házbér, cselédtartás, fűtés és világítás, adó, ruházat, stb... és azt egy főkönyvbe beíratni, melyben az év végén tisztán láthatja, mennyi volt az egész évi jövedelme és mennyit költött háztartásra, ruházatra, gyermeknevelésre, utazásra. Csak így kaphat egy valódi megbízható mérleget a jövedelméről és kiadásáról.

Ez a prózai kiadási könyv egyuttal egy édesszomoru emlékkönyve az asszonynak és főltárlul benne az életének sok boldog és keserű eseménye.

Ott találja benne a nászutjának epizódjait, a baba első cipője, első játéka, első palatáblája szerepel benne, később a lánya táncóráinak, bál ruhájának számlája fordul elő.

A színházi jegyek ára mellé mindig oda jegyezte a darab címét és mennyi régi szép esték emléke tünik föl szeméi előtt, Az utazási kiadások rovatánál egyszerre föllevenedik a sok idegen város, remek vidék, sőt a hotelszobák és hajfödélzetek is újra föllevenednek lapozgatás közben, különösen, ha a könyvben röviden a neveket és címeket is odajegyzik.

Felváltva gyönyörrel és bánattal siklik vé-

gig az asszony szeme a kissé fakult íráson, mely gyakran orvostól, ápolótól, sőt sirkoszorról is regél. Még a nyomorról is tesz említést a kis könyv, ha a „bevétel“ rovatban egy eladott, vagy elázogított értéktárgyat jegyez föl.

Tövises az élet útja és nem haladunk mindig virágos gyepen, hanem sötét, sáros uton, de az erős, nemes lélek győzi a nehézségeket és annál hálsabb, ha a megpróbáltatás után ismét a csendes révbé jut.

Most tisztult, nyugodt lélekkel az étetbe lépő leányának átadja az anya az új beíró-könyvet és arra inti: Irj föl mindent lelkiismeretesen! A legkisebbet sem felejtst ki belőle. Lásd, az apró kavicsokban botlik meg az ember, az apró civakodások, szeszélyek, rendtelenségek rontják meg a házi békét és jólétét.

Az asszony csak akkor becsülheti meg a pénzt, ha öntudatosan rendelkezik vele és mindig tudja mire kell. Akkor megtanulja a helyes beosztást is és először is a szükséges költségeket elégíti ki és csak a fölösleget fordítja fényezésre és szórakozásra. Csak ilyen módon lesz ő a nő a férfi igazi társa és támasza, ki okosan felhasználja és megtakarítja a férj keresetét. Némelyek kicsinyesnek és fölöslegesnek tekintik a kiadási könyvet, pedig nem csak fontos és szükséges, de amellett egy kitünő nevelési eszköz. Igenis a fiatal asszonyból, rendes, takarékos, hálas feleséget és gondos háziasszonyt nevel, aki csak békét és jólétet áraszt maga körül.

Bő jutalmat talál önmagában a felírás csekély fáradsága, mely rövid idő alatt kedves szokássá válik!

azonban arra kerül a sor, hogy a szövetkezeteknek jövedelemadó-alapja meghatározassék, amikor a törvény 19. §-a a nyereséghez hozzáadandó és abból levonandó tételeket részletezi, akkor a törvényhozó már megfelfigyel az általános rendelkezésről és csak a részvénytársaságot tartja szem előtt, ezt is oly módon teszi, hogy még az analógia sem segít a szövetkezeteken. A törvényhozői áttekintés hiánya a voxációját és perek áradatát fogja a hitelszövetkezetekre zúdítani.

De nemcsak a jövedelemadó terén érte kellemetlen meglepetés a hitelszövetkezeteket, hanem a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló törvény 19. §-a is egy-két újabb megszorító feltételhez kötötte az eddig élvezett adókedvezmény fenntartását.

„Azok az önszegélyező szövetkezetek, — így szól a szakasz, — melyek üzletészeiket havonként nyolc, hetenként pedig két koronát meg nem haladó befizetésekből gyűjtik és melyek üzletüket a tagjaiknak nyújtott ápoláson, segélyen, ételmezésen, előlegezésen vagy kölcsönön túl más nyereségre vagy kereseti ágra ki nem terjesztik, a kezelési vagy bármi más költségek hozzászámításával a feltölt a jegybank azon évi legmagasabb váltóleszámitolási kamatlábát legfeljebb 3%-kal meghaladó, de 8%-ig bármikor emelhető kamattal magasabb időszaki kamatot nem szednek, az üzletészeiknek 6%-ának erejéig adómentességben részesülnek.” E kedvezmény az említett szövetkezeteket akkor is megilleti, ha egy-egy tagnak több üzletésze van.

A megszorítást a törvényhozős a kamatszédés korlátozásában kívánna alkalmazni. Hogy azonban a rendelkezés szövegében nem fogja mindig ezt a célt szolgálni, az kétségen kívül áll. Tegyük fel, hogy a jegybank kamatlábát a mostani háborús időben 6%-ra emeli és ez a kamatláb jövő év január végéig fenntartatik. Ekkor 5%-ra, márciusban már esetleg 4%-ra szállítják le, mely állapot az év végéig fenmarad. Az 1913. év tulyonmó részében tehát 4%-os lenne a kamatláb, a szövetkezet ennek dacára 9%-os kamatot szedhetne a törvényes adókedvezmény mellett.

Es ezt a szolid számítási módot „csakis állandó ellenőrzés és felügyelet garáttalhatja” az adónovella indoklása szerint, miért is az 1912. évi LIII. t. c. az adókedvezményt ahhoz a feltételhez kötötte, „hogy az adókedvezményt igénylő szövetkezetek a kormány által elismert valamely központi szervezetnek kötelekbe” tartozzanak. A javaslat képviselőházi tárgyalása során kérdést intéztem a pénzügyminiszterhez a központi szervezet célja és mibenléte miatt. A válasz megnyugtató volt oly irányban, hogy a kormány ezzel a rendelkezéssel nem kívánja a szövetkezetek kényesztársulását, még kevésbé az Országos Központi Hitelszövetkezetbe való tömörülését. A központnak csupán az lesz a feladata, hogy az adókedvezmény előfeltételeinek fenforgását kutassa. Hogy ezt kivél, mikor és hogyan végezze, arról szó nem eset.

Valamint az ellenőrzés alanya és az ellenőrzés módja tisztázatlanul maradt, ugye döntetlenül hagyta az adóreform azt a fontos kérdést is, vajjon a hitelszövetkezet adókedvezményével összefér-e, hogy idegen tőkeket (visszleszámitolást, takarékbetétet, stb.) vesz igénybe. Régebbi törvényeink, amint láttuk, a kedvezményt csak arra az esetre biztosították, ha az önszegélyező szövetkezetek „üzleti tőkéjüket” tagjaiktól szerzik be. A pénzügyi bíróság idővel az üzleti tőke fogalmát bővítette. Erről a bővült fogalomról ábrándozik az új törvényjavaslatnak indoklása is, maga a törvény azonban üzleti tőkéiről nem szól, az üzleti tőke beszerzési módját nem korlátozza. Minthogy pedig a törvénynek csak indoka lehet, de indoklása soha, vagyis az indoklás nem kötelező: a hitelszövetkezetek adókedvezményt kell, hogy élvezzenek, bárhon-

nan is vegyék az üzletvitelükhöz szükséges idegen tőkéket. Ellehetünk rá készülvé, hogy a pénzügyi hatóságok elkeseredett ellenállást fognak kifejezni ezen felfogás ellen, de küzdődelünk meddő lesz, a törvény tiltó rendelkezése hiányában.

Igy fest a hitelszövetkezeti adózás új képe. Nem valami kedvező kép, de legalább homályos.

A megyei Lövészbizottság közgyűlése.

Csikvármegye Lövészbizottsága f. hó 14-én a vármegyei háza kisebb tanácskozási termében Gyálókai Sándor főispán előkelőlével közgyűlést tartott, amelyen az elnöknél kívül résztvettek: Szentpály Gábor honvédnagy, zászlóaljparancsnok és Szász Lajos vm. főjegyző al-elnökök, dr. Kovács Gyurfas ügyész, Kovács Antal, Gözsy Árpád, dr. Szilágyi Tibor, dr. Imecs János, Szemere László, Szilávi Ferencz Jégző s mások. A közgyűlésen az alapszabályok elkészítésére kiküldött bizottság nevében, melynek tagjai Szász Lajos elnökléte alatt Debreczeni Gyula honvédszázados és dr. Kovács Gyurfas ügyvéd voltak, dr. Kovács terjesztette elő az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés elfogadott s megerősítést véget felkűld a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz. Az alapszabályok elfogadása után elnök felkérésére Szentpály Gábor tett részletes jelentést a lövésztanfolyamok szervezéséről s ezek működéséről.

Az 1911—12. tanévben a helybeli főgimn. VII. és VIII. osztályának 55 s a földmivessikolának 27 növendéke nyert alapos kiképzést a céllovesztásban. Ezzel kapcsolatban rendszeresen tanultak a gyalgysági fegyveralkatrészeit s kezelését, a löszert s katonai gyakorlatokat is végeztek. Mindez természetesen a szükséges tgyelem betartásával történt. A kiképzést Szokolay Thamer, illetve Bazsó Gábor hadnagyok végeztek több tenyleges álszert segítségével s a zászlóaljparancsnok irányítása és ellenőrzése mellett. Az elert eredmény mindkét intézetnél általában kiválóan moadt.

Ezenkívül 13 községben szervezte a zászlóaljparancsnok a lövésztanfolyamokat, illetve ezek szervezése most van folyamatban. Ezek a községek a következők: Gyergyócsomafalva 33, Csikádfalva 59, Csikjenőfalva 54, Szarhegy 48, Ajna, Csikszentmihály és Csikszentmarton 34—34, Csikszentmarton 25, Csikborzsova 24, Kászonyfalva 20, Csiklapceza 11, Csikszentmiklós 10 és Csikbámfalva 8 jelentkezővel, illetve taggal. A kiképzést tenyleges állományú vagy tartalékos álszertek végzik egy megbízott honvédtiszt vezetésével. A tanfolyamok résztvevők ingyenes oktatásban részesülnek. A m. kir. honvédelmi miniszter ur ugyanis ingyen fegyvert és lövszert bocsát a tanfolyamok rendelkezésére; a szükséges könyvek beszerzését, a legjobb lövők jutalmazását stb. pedig a Lövészbizottság a maga jövedelméből fedezi, mely a tagsági díjakból (alaptag 2 K., rendes tag 4 K., pártoltag 2 K.) s a vármegye segélyéből áll. Eddig-ele a fentemlített két intézet legjobb lövőinek jutalmazására közel 100 koronát fordítottak. Hogy pedig jövőre nézve minél sikeresebben tudjon a bizottság céljának megfelenl. szükséges lenne, hogy minél többen lépjenek be tagjai sorába, kiknek száma most is megközelíti a 150-et. Pártoló tagok nök is lehetnek.

Különösen azonban a községokban élő intelligens elemek, főleg a papos, tanítók és jegyzők felvilágosító és lelkesítő működése volna kívánatos, hogy a honvédelem fejlesztése szempontjából fontos célt megertve minél többen jelentkezzenek a tanfolyamra való részvételre. S ez annál fontosabb, mivel a tanfolyamon résztvevők a tenyleges katonai szolgálattal kedvezményben is részesülnek. Nevezetesen a kiválóbbak egy elméleti vizsga letetele után azonnali álszertek lehetnek s az utolsó fegyvergyakorlatot is elengedik nekik.

Az eddigiekből is láthatjuk, hogy a bizottság eddig is szép eredményei működött amiben az elnöknél kívül igen nagy érdeme van Szentpály Gábor zászlóaljparancsnoknak, aki személyesen vezeti a tanfolyamok szervezését s figyelemmel kíséri és ellenőrzi azok működését. Ebből buzgó működéséért a bizottság elismeréssel fejtekte ki s köszönetet mondott neki, egyuttal kerte, hogy jövőre nevé is hasonló lelkesedéssel működjék.

Végeztül megemlítjük, hogy a tanfolyamok résztvevők összehozásában eddig-ele Kiss Ernő erdőtanácsos, Török Ferenc plébános, Paláncz Sándor tanító, Szaniszló Kálmán körjegyző és Dobos Denes gazdákori elnök fejtettek ki buzgó tevékenységet, kiknek lelkesítő példája jövőre bizonyára többeket is kövötesre fog buzdítani. Ezerelőre ennyiben emlékszünk meg a közgyűléssel kapcsolatban a bizottságról és működéséről, lesz alkalomunk azonban a közel jövőben a bizottság céljával s a lövésztanfolyamok fontosságával is foglalkozni, hogy megismertkedve annak nagy nemzetfenntartó és népnevelő erejével minél több hívet szerezzünk a katonais nevelés szelmén k. Szl. F.

Szinészet.

Csak egy pár nap választ el az idei színész saisontól. Érdemes dolog tehát városunknak erről a jóformán egyetlen tartós szórakozásról előre meg tudni egyet mást.

Hetekkel ezelőtt lapunkban támadást intéztünk Tompa Kálmán igazgató ellen azért, mert ígérteit nem váltotta be, a múlt évben is gyengének bizonyult társulatát nem szervezte az idénre kifogástalanná. Akkor róla a kritikát a nélkül írták, hogy a társulatot láttuk volna, részben az ő jelentéséből vett adatok alapján, részben azoknak az információiból, akik látták. A támadás természetesen nem tetszett Tompa Kálmán szinigazgatónak és a „Brassói Lapok”-ban méltatlankodva válaszolt nekünk, hogy igazságtalan kritikát gyakorolunk, hogy saisonjait már a városokban előre tönkre tesszük. Pedig téved Tompa Kálmán. Ha az újság azt írja egy társulatról, hogy az gyenge, s a közönség arról győződik meg, hogy a társulat nagyszerű, kifogástalan, akkor ennek a következménye az, hogy a közönség kellemesen csalódott, felkarolja a jogtalanul, igazságtalanul üldözött direktort s annál inkább jár a színházba. Mi tehát ha egy kis előleges kritikát gyakoroltunk a mondott információk alapján, a direktornak semmi esetre sem ártottunk. Ezzel a kritikával szemben neki fog kellene beigazolni, hogy információink téves volt, aminek mi fogunk legjobban örülni.

Bármiként is álljon a dolog, abban a kérdésben, hogy kifogástalan, avagy nem megfelelő a Tompa Kálmán társulata, egy bizonyos. S ez az, hogy a csikszereadi publikum fogja eldönteni ezt a vitát az idei saison folyamán, s ha az Tompa Kálmánra kedvezőten lenne, az a legbizonyosabban a kerület elvesztését illetve a szinigazgató tönkremenését eredményezné. Ha pedig kedvező lesz, akkor Tompa Kálmán a legfényesebb anyagi és erkölcsi sikerben fog részesülni.

Kijelentjük, hogy mi, bár volt alkalomunk az idei társulatot látni, részletes kritikát nem gyakoroltunk, legyen a közönség az, amely ebben a kérdésben a saját ízlése után nyilatkozzék meg.

A csikszereadi közönség van annyira műtört, hogy ezt igazságosan gyakorolhatja és alkalma is lesz rá mindjárt a két első előadás alapján.

HIREK.

— Igazoló választmány a vármegyén folyó hó 16-án ülést tartott, a melyben a már megalkotott névjegyzékét saját maga megkorrigálta, saját maga határozatait megváltoztatta. Ugy látszik a huszadik század közigazgatása a fejlődés, a haladás korszakában rohamos léptekkel megy vissza felé, ahöz a régi

rendszerhez, a mikor a szolgabíró egy-maga az első és másodfokú ítéleteket meghozza, ha az ellen apellálót jelentettek be. Így csinált az igazoló választmány is. Október 16-án ülést tartott, akkor megállapította a névjegyzéket, azt kiadta, sokszorosította, s a mikor a végén látta, hogy bizonyos urak abból kimaradtak, mert nem jártak idejében a dolguk után, kapta magát, megsemmisítette elnökileg a névjegyzéket, új állást hívott össze, s ebben az elmúlt ülésen már meghozott határozatait megsemmisítette, azok helyett ellenkezőket, újokat hozott. Aztán ne legyen igazuk azoknak, akik a közgazgatást szidják.

— **Elfogyott a jókedv** uglátszik. Az uri kaszinó, amelyben pedig az utolsó esztendőben anyni kellemes estét töltöttünk, az idén csaknem pang az ürességtől. Pedig csak a vigalmi bizottság meg kellene induljon a meghívóval, akadna elejre egy kis mulatságra. De cember aláírj jönnek a színeszek. Ad dig talán jó volna a hó végére egy estélyt összehozni.

— **Gyógyíthatatlan betegségeknek** tartottak évszázadok óta az Epietpiást. E régi hit azonban újabban elveszté jogosultságát, mivel megbízható értesülésünk van arról, miszerint egy budapesti speciálta orvos tudományon alapon és bevált módszer szerint gyógyítja az epileptikus betegeket és e módszerrel a baj gyökeres gyógyítását teszi lehetővé, mit a gyógyult esetek nagy száma bizonyít. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor (Budapest, Nagyköröna-utca 18.) ki gyógyulást keresőknek díjtalanul ad felvilágosítást.

— **Áthelyezések a honvédség körében.** Lautschek József százados, a brassói 24. honvédegylegerezdől a gyulai 2., Gál Imre főhadnagy, a brassói 24. honvédegylegerezdől a trencsényi 15. honvédegylegerezdhez helyezték át.

— **Halálhírek.** Fazekas Gyuláné szül. Józsa Rózsika 27 éves korában folyó hó 9-én meghalt, Csikszerezdában.

— **Szentmiklósi Józsefné szül. Lutzina Mariska** 25 éves korában folyó hó 10-én rövid szenvedés után elhalt, Csikszerezdában.

— **Az aranylakadalom.** Bara János János Csikszenttamás egyházmegye főgondnoka és neje Szekeres Terézia 1912. november 17-én (vasárnap) délelőlt a templomban 11 órakor tartják aranylakadalmukat. Bara János egyike a vármegyében azon régi székely szokásokban született s abban megőregedett embereknek, akik még a székely szokásokat híven őrzik, akiknek nemes egyszerűségük ellentétben áll a mostani székely fiatalág elkörosult erkölcsével. Bara Jánosnak ezen a szép napon mi is szívesen kívánjuk a hátralévő esztendő megelégedett boldogságát.

— **Házasság.** Dr. Vámos Nándor gyergyószentmiklósi ügyvéd folyó hó 13-án Nyiregyháza házasságot kötött Kellner Bóskével.

— **Kitüntetés.** A magyar méhészeknek Kolozvárt 1912. évi augusztus 18—22-ig tartott országos méhészeti kongresszus alkalmából az erdélyi méhészet egyesület által rendezett országos méhészeti kiállításra a báró Jósika Gábor elnöke alatt álló bíráló bizottság Albert Odón csikszerezdi bankigazgatót a kiállított kitünő mézborért díszoklevéllel, a kiállított kitünő mézért pedig kiállítási nagybronzéremmel tüntette ki. Az érdemes méhtenyésztő a napokban váratlanul kapta meg az igen szép kiállítási bronzéremet és okleveleket.

— **Halálhírek.** Fábian Sándor erdélyi-fehérvári székesskáptalani nagy prépost, egeresi címzetes apát, munkás életének 67-ik, áldozó papságának 41-ik évében f. hó 13-án meghalt. Temetése 15-én volt Gyulafehérvárt nagy részvét mellett.

— **A csiksomlyói tanítóképző ünnepélye.** A csiksomlyói román. kath. tanítóképző tanári testülete és ifjusága folyó

1912. évi november 24-én, vasárnap az intézet nagytermében szent Cecilia védőszentje és székhelyi Majláth Gusztáv Károly gróf v. b. t. t., erdélyi püspök ur öngyermelősége 25. évi papságának emlékére ünnepséget rendez a következő műsorral: 1. Nyitány a „Nabukó”-c. dalmából, Verdítől; Előadja az ifjuság. 2. Szent Cecilia, éneklí az ifjuság férfikara. 3. Alkalmi beszéd, tartja Kovács András tanár. 4. Előstoltár, Dományfytól, előadja az ifjuság ének- és zenekara. 5. Judás, Váradi Antaltól, szavalja Péli Gyula IV. éves növendék. 6. Italia, tenor és bariton kettős, férfi ének- és zenekarral, előadja az ifjuság. 7. Boldogszony Anyánk! (Ének a török világból), Tárkányitól, szavalja Ráduly Béni IV. éves növendék. 8. Ünnepi induló, Dományfytól, előadja az ifjuság zenekara. Az ünnepséget 10 órakor szentmise előzi meg.

— **A nép téli gazdasági kiképzése.** Vármegyénkben is a tel folyamán több községben házipari tanítás lesz és rendszeres gazdasági előadások sorozata. Valamennyi előadást az okserü gazdálkodás érdekében a több termelés jegyében tartják. Mivel pedig a több termelés jelszavát mással aligha oldjuk meg, mint rendszeres talajmunkával és a föld jobb táplálásával, vármegyénkben is az előadások nagy része a műtrágyaalkalmizásra és alkalmazására lesz szorítkozva. Sajnos hazánkban még mindig nem használják a gazdák annyi műtrágyát, mint más országokban, pedig a műtrágyával végzett kísérletek fényesen igazolják, micsoda hasznos tökébfektetés és mennyire gyarapítja azok használatát a jövedelmünket. Tényleg okserü műveléssel két magot hozhatunk onnan, ahol eddig csak egy szem termett és hogy a több termelésből eredő nagyobb jövedelemre mennyire szüksége van a gazdának, arra igazán nem kell szót szaporítani.

— **Pap Domokos jöteknységi alap.** Néhai Pap Domokos kir. műszaki tanácsos, a csikszerezdi kir. államépítészeti hivatal főnökének temetésén nem voltak koszorúk. Hozzá tartozói — elhunyt ki nem fejezett óhajához képest — a temetésén koszorú megváltásából begyűlt összegből a „Pap Domokos jöteknységi alap”-ot létesítettek. Az alap a csikvármegyei utkaparók és hivatali segéd személyzet sorsszajtottá alkalmazottjait van hivata segíeyezni. Az alapot a vármegye alispánja kezeli és kamatait éventék a csikszerezdi államépítészeti hivatal főnökének előterjesztésére ő adja ki azoknak, kik arra leginkább rászorulnak. Az alap növelésére az e célra megjelölt adományok mindenkérfelfogadandók. Néhaínak özvegye és leszármazói fentartották jogukat az alapnak befizetéssel való növelésére. Előre nem látott viszonyok esetén az alap kizárólagos örököse a csiksomlyói árva- és szerzetsház lesz. Az alap egyelőre 640 korona, a momentán begyűlt összeg, mely a csikszerezdi takarékpénztárnál gyümölcsözők. Az „In memoriam sempiternum” címet viselő alapítólelet és betétkönyvet a napokban vette kezélsbe Fejér Sándor alispán, ki a kamatokat is kiosztani fogja. Az eddig begyűlt összegre adakoztak: özv. Pap Domokosné 100 kor., Pap Bela és neje 40 kor., Pap Géza 40 kor., Pap László 20 kor., Dr. Nagy Jenő és neje 100 kor., Dr. Elthes Gyula és neje 60 kor., Sándor Árpád 30 kor., Csikszerezdi takarékpénztár 25 kor., Dr. Elthes Zoltán 15 kor., özv. Mihály Ferencné 10 kor., Kikindiai Gyula 40 kor., Csikszerezdi m. kir. államépítészeti hivatal tisztviselői 60 kor., Pap János 30 kor., özv. Endes Józsefné 20 kor., P. Mikó Ilona 40 kor., ifj. Pap János 10 kor., összesen 640 korona.

— **Gazdasági egyesületek a többtermelés érdekében.** Földmívelésügyi miniszterünk jelszava, amely szerint mindenkinek többtermelésre kell törekednie, ugy látszik nemcsak helyszó marad, mert minden téren azt látjuk, hogy gazdaközönségünk csakugyan komolyan törekszik a többtermelésre. Így gazdasági egyesületeink körében élénk mozgalom indult meg mindenféle a többtermelés érdekében. Az egyik tenyészállatok oszt ki, a másik műtrágyázási kísérleteket végeztet, egyszóval mindenik teljesíti kötelességét a nép jobb gazdálkodása érdekében. Miután pedig éppen a műtrágyák segélyével lehet legkisebb befektetéssel, leg-

kevesebb fáradsággal, legjelentékenyebben fokozni a termés állagokat, különösen a műtrágyák megismertetése és terjesztése érdekében működik több gazdasági egyesület. Így a Temesmegyei és a Torontálmegyei gazdasági egyesületek nagyobb mennyiségű ingyen műtrágyát osztottak ki kísérletezésekre kiskisgárdá között, ezenkívül pedig a Torontál- és Szatmármegyei gazdasági egyesületek összes községében szakelőadókat küldenek ki a tel folyamán, akik a népek megmagyarazzák a műtrágyák lényegét, hasznát s rámutatnak arra, miként kell a műtrágyafeléseget alkalmazni s minő háson várható alkalmazásukból. Örömmel látjuk a gazdasági egyesületeknek ez irányu működését és meg vagyunk győződve, hogy e működésükkel a többtermelés érdekében igen jelentékeny szolgálót tesznek.

— **Színház.** Városunk színiünnéye folyó évi november hó 25-ikén kezdődik. Az első hét műsora amennyiben a színtelgy-bizottság hozzájárul a következő: 25-ikén „A haló lovag” színmű üjdonság; 26-án „Leányvásár” operett; 27-én „Csitri” vígjáték üjdonság; 28-án „Bál az udvarnál” operette üjdonság; 29-én „Válás után” bohózat; 30-ikán „Asszonyfa”. December 1-én d. u. „Két árva” dráma; este a „Cigány” népszínmű. Az első estén a drámai személyzet fog bemutatkozni. Jelen Rózi és Tallián Lászlóval a főszerepekben. Az operette személyzet bemutatkozása darabjáról a mult szezon nagy sikert aratott „Leányvásár” azért választotta az igazgató, hogy egy a működő személyyek mint rendezés és kiállítás tekintetében a közönség összehasonlítás alapján a folyó évi szevezkedés tökéletesebb és kifogástalanabb voltát megállapíthassa. A Leányvásár főszerepeit Buday Ilona, Garay Erzi, Rétey, Farkas, Parlagi, Makai és Tomborné játsszák.

— **Mindenki törökbarát.** Figyelemreméltó a balkáni véres események közönségének a magartatása, amellyel a török-bolgárszerb-montenegrói összeütközések híreit fogadják. Figyelemreméltó a dologban az, hogy talán mindenki törökbarát ebben az ágyuszóval folytatott szörnyű pörben és az európai emberek rokonszenvén teljesen kívül állának a kis harcoló balkáni nemzetek. Annál feltűnőbb ez az általános törökimpátiá, mert a balkáni háborúskodásnak a szláv balkáni népek felekezeti jellegét is adtak, azt hozták fel okul, hogy a török járom alatt szenvedő keresztények fölszabadításáért kellett fegyverhez nyulniok. Mégis Európa rokonszenvét nem tudja fölmelegíteni a háború kereszties jellege és a vallásban teljesen idegen s négy oldalról megtámadott és élet-halál- küzdelemlt vívó törökök felé fordul minden győzelmi óhajátása a közönségnek. Ebben az általános törökimpátiában talán éppen csak azok nem vesznek részt, akiknek fajtestvéreik harcolnak a török fegyverek ellen.

— **Az 1913. esztendő.** Az 1913. évben, a mely szerdával kezdődik és végződik, látható nap és holdfogyatkozás nem lesz. Az uralkodó bolygó a Vénus. A farsang mindössze 29 napig, január 7-től február 4-ig fog tartani. Husvét igen korán lesz, március 23-án, pünkösöd pedig május 11-én. Ez ünnepek második napját tudvalevően a pápai rendelkezés értelmében már a jövő évben elejtik. Vízkereszt hétfőre, Áldozó esztőtörök május 1-re, Peter Pál vasárnapra, Nagyboldogszony péntekre esik. Szeplótelen fogantatás ünnepe hétfő napon lesz. A görög-katolikusok husvétját öt héttel későbbben lesz, mint a római katolikusoké, t. i. április 27-én.

Az Edison mozgósínház e héten csütörtökön és vasárnap fog előadást tartani.

Laptulajdonos: dr Nagy Béni.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett
közöltetnek s felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN.

A csikszeredai kir. törvényszék elnökétől.
1912. El. 2/C. 8. szám.

Hirdetmény.

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla elnöke folyó hó 11-én 1912. Dl. 29/9. sz. alatt kelt rendeletével az 1897. évi XXXIII. t. c. 2 §. alapján a csikszeredai kir. törvényszék esküdtbíróágának elnökül Ribitzey Ferenc kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesül Demény Ferenc kir. ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Csikszereda, 1912. november 14 n.
Jerzsák János,
elnök h.

Modern kutépités.

Uj kutak építését cementgyűrűkkel, sülyesztő rendszerrel s kiszáradt régi kutak lennebb sülyesztését jutányos áron elvállalom.

Nagymihály Sándor, 48-
cementárgyár és építési anyagkereskedő
Csikszeredában, Kossuth Lajos u. 48. sz.

LEGTARTÓSABB

huzott drótszálás lámpa
MAGYAR

SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK
Budapest, VI., Teréz-körút 36.
6-10

Elvem nagy forgalom és kevés haszon.

ÉRTESETÉS. Felhívom a figyelmet a vásárló közönségnek, hogy bárki mielőtt butort és varrógépet vásárolna ne mulassza el raktáron megtekinteni, hol az összes raktáron levő butorokat, egymint:

ebédlő-, háló-, szalon- és irodai berendezések, börgarnitúrák, diványok és madráczok

minden kivételben és rendkívüli nagy választékban, valamint

a legjobb gyártmányú varrógépek, kerékpárok, grafafonok és lemezek

melylek igen jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett lesznek elárulva. Minden tőlem vásárolt varrógépet 6 és 10 évi jótállást vállalok. Varrógépet 27 forinttól, grafafonokat 20 forinttól és kerékpárokat 55 forinttól fennebb árulom. Varrógépek, kerékpárok és grafafonokhoz mindenféle alkatrészek kaphatók. Javításokat a legjutányosabb — azért esaközök jótállás mellett. —

Tisztelettel:

ACKERMANN IGNÁCZ
— Butor- és varrógép nagyraktára. —
Csikszereda, Kossuth-utca 9 szám.
(Lukács Juliska-féle házpalota.)
38-52

Ha olcsón és jól akar vásárolni tegyen próbát.

Mindenféle asztalos-, kárpitos- és díszítőműveket elvállalom.

Üzlet megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a n. é. közönséget ez uton is értesíteni, hogy Csikszeredán, Apaffy Mihály-u. 4 sz. a. fióküzletet nyitottunk és kérjük t. vevőinket, hogy eredeti Singer varrógépekben, varrógépalkatrészekben, tűkben és varrógépolajban beálló szükségletüket fenti üzletünkben fedezni sziveskedjenek. — Cégünket a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlvá, maradtunk teljes tisztelettel:

SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezen cégről ismerhetők fel azon üzletek, — amelyekben „SINGER“ varrógépek árusítatnak Gépeink nem szorulnak ajánlatra, csak arra kell ügyelni, hogy megfelelő helyen vásároltassanak.

Figyelemzetetés: Az összes más üzletek által „SINGER“ név alatt forgalomba hozott varrógépek egyik régebbi szerkezetük után készültek, amelyek újabb családi gépeink mögött szerkezetben, szolgáltatási képességben és tartosságban is messze elmaradnak. 12-52

Törvényesen bejegyzett végleges.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósorszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárusítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszer-tárában

az „ATTILÁHOZ“.

Csikszeredában és Tusnádfürdőn.

Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszurás, keresztcsontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, göresök, továbbá hűlés, megfázás, vagy légzuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használata által. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, ugy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bégvadtság, kimerültség általános gyengeség esetekben kivesselel ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszeszt. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugy emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszesztre, mely a legkitünőbb és legelterjedtebb háziszser. Ezer és ezer más esetekben is kitünő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használva. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskodik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszeszt az emberiség jövevénye.

16-52

HALLÓ! ÉRTESETÉS. HALLÓ!

Építési anyagraktár, vasbeton, műkö- és cementárgyár.

Tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy Csikszeredában, a Kossuth-Lajos-utca 48. szám alatt nagy építési anyagraktárt rendeztem be s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű fogyasztó közönség részére mindennemű építési anyagot jó és pontos kiszolgálás, olcsó árak mellett eszközölök.

Állandó nagy raktárom van:

Mész darabos és oltott. Portland-cement friss és legkitünőbb minőségű. Gipsz stakatur és szobrász. Nád fűzve stakaturokra és egyéb fák eltakarására. Valódi aszfalt fedőlemez többféle minőségben. Kollarit bőrlémez, mázolást nem igényel, kizárólagos eladása. Aszfalt elszigetelő lemez és kaucuk-aszfalt nedves falak és lakások szárazra tételéhez, kátrány és carbolineum fák telítésére, gomba és rothadás ellen. Azbeszt pala igen könnyű és tartós. Teljes fűdéseket elvállalom. Vasgerendák bármilyen méret szerint. Hornyolt cserép agyagból. Vakolat kőpor, Schamotte tűzálló téglák és föld stb., mindennemű építési és műszaki anyag.

CEMENTÁRUGYÁR.

Kutkarikák betonból 80-100, 120, 150-200-300 és 400 méter átmérőjű kutakhoz, ezek készítését is elvállalom sülyesztő rendszerrel, nagyobb kutak építését, gőzüzemi berendezéssel készítek magas vízállások megadásával. Cement-cserép többféle színben, betoncsövek, hidak és átvezetek készítése. Beton- és műkőlepcsők, színes járda és burkolati cementlapok gyártása és elhelyezése. Ifató és etetővaluk minden nagyságban. — Blok üres téglák, különösen alkalmas istállók és gabonásoknak. Virágvázak és talpatzatok csinos kivitelben. Kalyha alátét lemezek. Kemény- és falfedőkövek. Mindennemű beton- és cementipar-vállalat, granit-terasso beton stb. burkolatok készítése stb. Nagyban eladásoknál megfelelő engedmény. A nagyérdemű fogyasztó közönség nagybecsű bizalmával és rendelkezésével felkeresni sziveskedjék.

Gyárak és raktárak: Csikszereda, Ujtusnád és Kézdivásárhely.

Szíves támogatást kér kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor építész, Csikszereda.

51-52